

Dámy a páni, vážení návštevníci festivalu Jánošíkov dukát!

V tomto roku sa v Rožnově pod Radhoštěm schádzame po sedemnásty raz na Medzinárodnom festivale slovenského folklóru Jánošíkov dukát. Podobne ako predchádzajúce ročníky i tento sedemnásty sme pripravovali s pocitom, že si veľmi vážime priaznivcov, divákov a všetkých, ktorí majú radi slovenskú ľudovú kultúru, a preto chceme všetkých potešiť zaujímavým, bohatým a inšpirujúcim programom, aby si všetci našli to, kvôli čomu na festival prišli. Krásu pesničky, tanca, muziky, dospelých aj detských súborov z rôznych regiónov i štátov, kde sa udržujú slovenské tradície.

Schádzajú sa tu každoročne „skalní“, ale vždy prídu aj takí, čo sa skalnými stanú opäť za rok. A tak sa naša jánošíkovská družina už po sedemnásty raz rozrastie o ďalších nadšencov a priaznivcov.

Zlatým klincom festivalu býva sobotná súťaž Jánošíkov od Hrona aj od Vltavy a Majstrovstvá Valašského kráľovstva v mútení masla, ktoré sú už tradične jedným z najočakávanejších programov. Roztancujeme aj rožnovské námestie a pri muzike a pohárikú vína či povestnej valašskej slivovičky si môže každý vyskúšať, čo ho mamka či babička v detstve naučila. My Vás aj toho roku naučíme tancovať ľudové tance, ba aj hrať na vybrané pastierske hudobné nástroje. Chceme aj naďalej rozvíjať spevácke programy. K tomu sme pozvali niekoľko speváckych skupín do nedeľného programu „Keď si ja zaspievam“.

Našou snahou je pripraviť festival aj pre osoby so zdravotným postihnutím, aby bol plný zážitkov bez bariér – a práve im bude patriť sobotné spevácke popoludnie a „Pesničky bez bariér“.

Na tomto ročníku Jánošíkovho dukátu Vám chceme ukázať mužské i ženské tance z rôznych slovenských regiónov v programe „Raz tak, raz inak...“. Príďte sa s nami poprechádzať krížom krážom po slovenských regiónoch, pozbierať pesničky, tance, obdivovať krásu krojov i poučenie zo života ľudu regiónov celého Slovenska.

Želám Vám všetkým príjemný pobyt a veľa bohatých zážitkov.

*Vlastimil Fabišik
riaditeľ festivalu*

Vážení přátelé,

i v letošním roce jsem s radostí převzal záštitu nad Mezinárodním festivalem slovenského folkloru Jánošíkov dukát, jehož smyslem je přiblížit slovenské lidové umění české veřejnosti. Lidová kultura, to jsou především zvyky a zkušenosti, předávané po mnoho generací, díky kterým se dnes můžeme nejen bavit, ale i poučit. Kromě toho je také důležitá pro ekonomiku, protože přispívá k rozvoji cestovního ruchu a prosperitě jednotlivých regionů.

Chci proto poděkovat organizátorům festivalu, že se již několik let starají o rozvoj slovenského folkloru a jeho propagaci v České republice, a popřát mnoho úspěchů v jejich další činnosti.

Také přeji všem účinkujícím úspěch při jejich vystoupení, pořadatelům bohatou návštěvnost a pěkné počasí. Vám návštěvníkům bych rád popřál mnoho nezapomenutelných zážitků, a aby se Jánošíkov dukát stal pro Vás událostí, na kterou se budete každoročně rádi vracet.

Andrej Babiš

1. místopředseda vlády a ministr financí České republiky

Vážení obdivovatelia folklórneho umenia,

napriek tomu, že v praktickom živote oceňujeme našu hodnotovú výbavu úniového európanstva, je to stále folkloristika, ktorá zvýrazňuje našu národnú slovenskú identitu. A to je, myslím si, dôležité a aj pozitívne poznanie. Pretože folklór, ožívajúci v obrazoch tanca, spevu, hudby a koloritu zvykoslovia, pretrvávajúc stáročia, s novými motívmi zdobí našu kultúru. My všetci sme jej súčasťou. V tom najlepšom sa stal folklór reprezentatívnym a zrozumiteľným vyslancom nášho národa na všetkých kontinentoch.

Aj skrze folkloristiku, ktorí si v srdci nosia naši krajanovia v ich domovských štátoch v zahraničí, vysielame všade tam, kde sa objaví v kroji strojená slovenská vypsievaná deva či s vybíjanou valaškou nad hlavou rúče krepčiaci mládenec, emóciami i estetickou oslovujúce poslanstvo o našich predkoch, o našej vlasti. Napokon, aj vďaka folklóru bezprostrednejšie nadväzujeme v rozličných prostrediach aj náš vzájomný dialóg, prepotrebný tmel medzi Slovenskom a krajanskými komunitami v zahraničí.

Folklór a ľudové obyčaje sú našou spoľahlivou značkou, ktorá po stáročia zdobí našu slovenskosť. S jej umelecko-emotívnymi prejavmi, ktoré vyvoláva, sa bezprostredne identifikujeme. Je príjemné vidieť, ako sa s ľudovými tradíciami zžívajú na Jánošíkovom dukáte najmladšie generácie Slovákov žijúcich v zahraničí. Toto poznanie je dokladom času a ľudí o tom, že si podobnosť kultúry a duchovna, založené našimi predkami, ctíme a zveľadujeme ich. Uvedomujúc si, že slovenská folkloristika v krajanských prostrediach má nárok na rozvíjanie jej národných, estetických i vlasteneckých impulzov a hodnôt.

Kým vo vedomí milovníkov folklóru sa prehliadka v Rožnove pod Radhoštěm snúbi s dobrou náladou ľudí cítiacich na jednej vlne, v odborných kruhoch je prehliadka toho najlepšieho, čoho nositeľkou je slovenská folklórna tvorba v Českej republike, cenená najmä pre umelecko-choreografickú, scénografickú a kreatívno-technickú úroveň, akú prezentujú jednotlivé súbory.

Úprimne verím tomu, že pôsobivosť slovenského folklóru povznesie Vaše zmysly ako prostriedok vyjadrujúci naše cnosti. Skrze ne prezentujeme náš mnohoraký národný svet, zákutia jeho emócií, obrazov. Dovoľte mi, aby som Vám všetkým, ktorí sa schádzate v tomto lúbeznom kraji – v prieniku ľudových kultúr Moravanov, Slezanov, Čechov a Slovákov vyzdobenom Valašsku, zaželel festivalové dni Jánošíkovho dukátu naplnené zážitkami z tvorivosti, tancujúcej hojnosti a spevavého veselia.

Igor Furdík

predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí

Vážení návštěvníci, milí hosté,

s potěšením jsem letos opět přijal záštitu nad již 17. ročníkem Mezinárodního festivalu slovenského folkloru Jánošíkov dukát v Rožnově pod Radhoštěm, který každoročně dokazuje, jak blízko má k sobě moravský a slovenský folklor, a hlavně, jak blízko k sobě mají spřátelené národy Čechů a Slováků.

Tento festival navíc také dává příležitost poznat specifickou krásu folkloru národnostních menšin žijících na území naší vlasti a navzájem se tímto způsobem obohacovat – vnímavostí ke všemu, co nás spojuje.

Jánošíkova dukátu se rád osobně zúčastňuji stejně jako dalších podobně zaměřených akcí, protože chvíle, kdy se lidé mají chuť a vůli vyladit na společnou notu a od srdce si zazpívat, nebo si vzájemně soustředěně a bez předsudků naslouchat, mají v životě každého z nás nenahraditelný význam – o to větší, oč méně času zbývá ve světě plném technických a komunikačních vymožeností na tato bezprostřední přátelská setkání.

Rád bych poděkoval všem, kdo se podílejí na organizaci této oblíbené přehlídky lidového umění, a také všem, kdo se ve svém volném čase s upřímným zaujetím věnují rozvíjení folklorních tradic a jejich předávání z generace na generaci.

Dovolte mi, abych popřál všem účastníkům a návštěvníkům Jánošíkova dukátu vydařené počasí, ty nejhezčí kulturní zážitky a po všech stránkách co nejpříjemněji strávené chvíle!

*Stanislav Mišák
hejtman Zlínského kraje*

Mezinárodní festival slovenského folkloru Jánošíkov dukát je již historicky spjat s Rožnovem pod Radhoštěm a jeho Valašským muzeem v přírodě a patří tak k jeho koloritu. Každoročně je bohatě navštěvován jak místními obyvateli, tak návštěvníky města, kteří jsou v očekávání, co nového přinese. Letošní již 17. ročník bude jistě stejně úspěšný, jako ty v minulých letech, a věřím, že i počasí mu bude příznivě nakloněno. Rožnovské náměstí nám „rozkvetne“ barevnými kroji účinkujících a městem se rozezní libá hudba a zpěv folklorních písní.

Domnívám se, že i přesto, že se hranice mezi Českem a Slovenskem rozdělily, máme k sobě my lidé blízko. Folklor a lidové tradice nás spojují asi nejvíc. Je to kus historie, kterou nám zanechali naši předkové a kterou je třeba oživovat a hlavně předávat dál mladším generacím. Jsem velmi potěšen, že i v dnešní přetechtizované době se najde řada mladých lidí, které folklor nadchne a kteří jsou ochotni tyto tradice přebírat a respektovat.

Já sám jsem festival Jánošíkov dukát, jako občan města, navštívil již několikrát. Vnímám jej jako nedílnou součást dění v našem městě. Bude mi nyní ctí přivítat jeho účinkující i organizátory na půdě města Rožnov pod Radhoštěm.

Těším se na setkání s Vámi všemi.

*Radim Holíš
starosta města Rožnov pod Radhoštěm*

Vážené dámy, vážení pánové, milí přátelé, milí hosté,

srdečně Vás zdravím. Je mi ctí a jsem rád, že Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm je hostitelem již 17. ročníku Mezinárodního festivalu slovenského folkloru v České republice Jánošíkov dukát.

V letošním roce si připomínáme kulaté výročí devadesáti let, které uplynuly od založení jednoho z nejstarších a největších muzeí v přírodě svého druhu v Evropě. Od počátku byla snaha pokračovat ve vizi zakladatelů muzea, sourozenců Jaroňkových, zachovávat muzeum živé a předávat odkaz našich předků budoucím generacím. K tomu přispívá i festival Jánošíkov dukát.

Právě u nás na Valašsku je vidět, jak blízko k sobě mají kultura, bohatství a podoba folkloru našich národů. Můžeme vidět krásu slovenských krojů a temperament slovenského tance. Chci vyslovit uznání a poděkování organizátorům, poděkovat všem účinkujícím a popřát jim mnoho úspěchů při vystoupeních.

Festival Jánošíkov dukát je také dobrou příležitostí pro setkání přátel a pro společné prožití příjemných chvil. Věřím, že naše muzeum k tomu vytvoří neopakovatelnou atmosféru.

Přeji Vám všem obohacení i pobavení a hodně krásných zážitků. Vítejte u nás!

Jindřich Ondruš

ředitel Valašského muzea v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

Zaviate súvislosti

alebo pozdrav predsedu Svetového združenia Slovákov v zahraničí Medzinárodnému festivalu slovenského folklóru Jánošíkov dukát

Je to práve 120 rokov, čo výtvarník – maliar porcelánu, fotograf, maliar a grafik – Bohumír Jaroněk videl na Národopisnej výstave československej v Prahe „výstavnú dedinu“ a v nej najmä valašskú osadu, skupinu ľudových stavieb z Valašska, ako ju navrhol slovenský architekt Dušan Jurkovič. Jaroněk prešiel Káhiru, Dubrovník, Budapešť i Mníchov, stretnutie s valašskou architektúrou, „prerozprávanou“ slovenským architektom, však v jeho živote zohralo zásadnú rolu. Rozhodol sa spolu so svojim bratom vybudovať to, čomu dnes hovoríme Valašské múzeum v prírode v Rožnově pod Radhoštěm.

Zhruba sedemkrát kratšiu, a predsa už dlhú – a najmä mimoriadne úspešnú – históriu má v tomto múzeu Medzinárodný festival slovenského folklóru Jánošíkov dukát. Už s ohľadom na ten jurkovičovský odkaz je takýto festival čímisi, čo do skanzenu patrí absolútne esenciálne. Nech je teda večná sláva Obci Slovákov v ČR, Folklornému združeniu Púčík či neskôr spolku Jánošíkov dukát, že čosi také vymysleli. Je pre mňa veľkou ctou, že aj Svetové združenie Slovákov v zahraničí a Slovak World Network sú už rokmi rokúcimi s podporou Ministerstva kultúry SR partnermi, či spoluorganizátormi tohto festivalu, ktorý je naozaj unikátny, fantastický... lebo prirodzený.

Iným spôsobom sa kruh uzatvára i smutnejšími okolnosťami. V noci z 2. na 3. marca minulého roku vyhorel najvýznamnejší objekt v komplexe Pustevny–Libušín, známy i nádhernou reštauráciou. Bol som tam na obede i počas Jánošíkovho dukátu. Samozrejme, i to je dielo Dušana Jurkoviča, architekta, ktorý dokázal geniálne pojiť prvky slovenského a moravského folklóru s francúzsko-českou secesiou. Nielen Pustevny, ale i jeho vlastná vila v Brne, slúžiaca ako múzeum, rozhodujúci príspevok k architektúre Luhačovic, alebo prestavba Nového Města nad Metují. To je Jurkovič na Morave. Ten Jurkovič, ktorý pochoval M. R. Štefánika ako veľkého slovenského Inka – pod mohylou v Brezovej pod Bradlom.

Nech teda Jánošíkov dukát zacvendží aj revoltou proti zmaru. Taká jánošíkovská tradícia je. Čo zhorelo, nech povstane, a jediný oheň nech horí v srdciach účastníkov...

Vladimír Skalský

*predseda Svetového združenia Slovákov v zahraničí
a riaditeľ Slovenského domu v Prahe*

Moji milí, zblízka i zďaleka, aktívni i pasívni účastníci nášho festivalu.

Na hore Vepor v Slovenskom rudohorí sa vraj nachodí studnička. Ide o nej chýr, že je taká hlboká ako morské oko a že nemá dna. Do tejto studničky Jurko Jánošík hodil kľúč od svojich pokladov. Vzácnny kľúč nájde iba ten, kto sa narodí o svättojánskej polnoci, o svättojánskej noci kľúč v studničke vyhladá a o polnoci ním otvorí tajnú jaskyňu s pokladmi.

Nuž nebolo by hádam od veci zistiť, či spomedzi nás, ktorí sa schádzame na 17. ročníku festivalu, niekto takého človeka pozná. Ak áno, poklad nájde, otvorí a nesmierne zbohatne. Jeho povinnosťou bude stať sa hlavným sponzorom festivalu. Tým by sa kruh dokonale uzavrel. To, čo Jánošík nazbíjal, by sa stalo zdrojom každoročnej pripomienky jeho mena. Jeho dobrá zásada „Bohatým brať a chudobným dávať“ by našla svoje uplatnenie aj v súčasnosti.

Vepor nie je jediný. Povestí o zbojníckych pokladoch v slovenských horách je mnoho a sú spojované so zbojníkmi rozličných mien. Nuž poďme sa teda dohodnúť, že si každý vyberie vhodný kopec a dôkladne ho prehľadá. Vzhľadom k tomu, že sa veselo zbojníčilo aj na Valašsku a jeho okolí, môžu to byť aj tunajšie kopce. Nešlo by iba o poklady Juraja Jánošíka, ale aj jeho predchodcov či nasledovníkov. Starobyľý pôvod piesne „Ide furman dolinou a zbojníci bučinou...“, doložený citáciou v kancionáli z roku 1490, dokazuje, že sa tu zbíjalo už najmenej 200 rokov pred Jánošíkom.

Pestujme teda vysokohorskú turistiku s jasným cieľom, a keď sa nám to podarí, bude MFSP Jánošíkov dukát už nadobro finančne zaistený. Ja verím, že sa toho naisto dožijem.

*Peter Lipták
predseda prípravného výboru festivalu*

Program XVII. ročníka MFSF Jánošíkov dukát 2015

Piatok 7. 8. 2015

19.00 hod. VMP – Výstavná sála v Sušáku

Slávnostná vernisáž výstavy

KRAJINY MÔJHO SRDCA

Autori výstavy: Marián Béreš a Peter Lipták

Moderuje: Peter Lipták

Účinkuje: Drahoš Daloš

19.30 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

Slávnostné otvorenie XVII. ročníka MFSF Jánošíkov dukát 2015

Moderuje: Tomáš Gross

Účinkuje: Mužská spevácka skupina SUCHE KARKI, Prešov, Slovensko

HUMOROUS CHEST (Humorná truhlica)

Humorný program slovenských folklórnych súborov

Autor programu: Dušan Gelien

Moderuje: Tomáš Gross

Spolupráca: Milan Hudák, Peter Hrončiak, Ján Matúška

Účinkujú: FS KARPATY Bratislava, Slovensko, FS VEPOR Klenovec, Slovensko,
FS VRŠATEC Dubnica na Váhom, Slovensko, FS POLENO Bratislava, Slovensko,
Mužská spevácka skupina SUCHE KARKI Prešov, Slovensko

21.30 hod. Areál Dreveného mestečka

PRI HUDÁKOCH

Stretnutie folkloristov a milovníkov ľudového umenia pri ľudových hudbách

Autor programu: Dan Rosenberg

Moderuje: Aleš Slanina

Spolupráca: Juraj Hurák

Účinkujú: ľudové hudby zúčastnených súborov

Sobota 8. 8. 2015

10.00 hod. nám. T. G. Masaryka

ROZTANCOVANÉ NÁMESTIE

Živá pozvánka na festivalové programy

Autor: Peter Krescanko

Spolupráca: Milan Hudák, Peter Hrončiak, Martin Steinhauser, Milan Haris, Jaroslav Teplý, Daniel Buček

Účinkujú: Všetky zúčastnené súbory, hudby a sólisti

10.30 hod. RIEKA RADOSTI

Sprievod zúčastnených folklórnych súborov, hudieb a sólistov

z nám. T. G. Masaryka na Komorný amfiteáter v Drevenom mestečku VMP

Autor: Peter Krescanko

Moderuje: Ivana Fabišiková

Spolupráca: Milan Hudák, Peter Hrončiak, Martin Steinhauser, Milan Haris, Jaroslav Teplý, Daniel Buček

11.30 hod. Pódium Na pasienku – Drevené mestečko

ŽIVÁ KLENOTNICA

Malá škola tancov z Klenovca

Vyučuje: tanečný pedagóg Stanislava Zvarová

Sprevádza: Ludová hudba FS Vepor Klenovec, Slovensko

13.00 hod. Janíkova stodola – Drevené mestečko

FUJARÔČKA MOJA

Malá škola hry na pastierske hudobné nástroje

Vyučuje: Drahomír Daloš, výrobca pastierskych hudobných nástrojov a pedagóg z Lehoty pri Nitre, SR

13.00 hod. Pódium U rybníčku

PESNIČKY BEZ BARIÉR

Spievanie pre všetkých so všetkými

Autor programu: Juraj Hurák

Moderuje: Marek Hurák

Tento program podporuje Nadácia AGROFERT

14.00 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

ZAHRAJME SA...

Program detských folklórnych súborov

Autori programu: Dan a Lucie Rosenbergovi

Moderuje: Aleš Slanina

Spolupráca: Ivana Fabišiková

Účinkujú: DTS ONDRÁŠEK Brno, DFS PODPOLANČEK Detva, Slovensko, DFS KELČOVAN, Čadca, Slovensko

15.30 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

AKÝ KRAJ, TAKÝ MRAV

Program súborov národnostných menšín žijúcich v ČR
a krajanských folklórnych súborov a hostí

Autor programu: Ján Matúška

Moderuje: Tomáš Gross

Spolupráca: Peter Hrončiak, Milan Hudák

Účinkujú: TS EVROS Javorník, TS MERCI Brno, FSk PIŠPEK Püspökhatvan, Maďarsko,
KUS ZVOLEN Kulpín, Srbsko, Spevácka skupina DOLINA Cannes, Francúzsko,
SUS KRAJAN-VOJVODINA Báčsky Petrovec, Srbsko

17.30 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

OD TATIER K ŠUMAVE...

Program folklórnych súborov z Českej republiky, spracovávajúcich slovenský folklór

Autor programu: Dana Rusinová

Moderuje: Aleš Slanina

Spolupráca: Milan Hudák, Ján Matúška

Účinkujú: FS DUNAJEC Olomouc, FS PŮČIK Brno, FS ŠARVANCI Praha, FS ŠMYKŇA Ostrava,
FK FOGÁŠ, Ostrava

19.30 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

RAZ TAK, RAZ INAK...

Mužské a ženské tance v slovenských regiónoch

Autor programu: Dušan Gelien

Moderuje: Martin Kopor

Spolupráca: Ján Matúška, Peter Hrončiak, Milan Hudák

Účinkujú: FS KARPATY Bratislava, Slovensko, FS VEPOR Klenovec, Slovensko,

FS VRŠATEC Dubnica nad Váhom, Slovensko, FS PÚČIK Brno, FS ŠMYKŇA Ostrava,

Spevácka skupina KMOTRIČKY Brno, Mužská spevácka skupina SUCHE KARKI Prešov, Slovensko

21.00 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

XV. MAJSTROVSTVÁ VALAŠSKÉHO KRÁLOVSTVA V MÚTENÍ MASLA

V mútení masla sa stretnú zástupcovia Maďarska, Francúzska, Srbska, Slovenska a SZSZ

OD BUKA DO BUKA...

Veselo i vážne o zbojníkoch a Jánošíkovi

Stretnutie Jánošíkov zo Slovenska, Moravy, Čiech aj zo sveta

Autor programového bloku: Vlastimil Fabišik

Moderuje: Martin Kopor

22.30 hod. Areál Dreveného mestečka

NA DUKÁTE PRI MUZIKE

Zábava pri ľudových hudbách

Nedeľa 9. 8. 2015

10.00 hod. Pódium Na pasienku – Drevené mestečko

HRAJTE MI, HUSLIČKY

Program ľudových hudieb

Autor programu: Drahoš Daloš

Moderuje: Martin Kopor

Spolupráca: Ján Matúška

Účinkujú: TERCHOVSKÁ MUZIKA Tibora Mahúta a ľudové hudby zúčastnených súborov

12.00 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

KEĎ SI JA ZASPIEVAM

Program speváckych skupín a sólistov

Autor programu: Dušan Gelien

Moderuje: Aleš Slanina

Spolupráca: Peter Hrončiak, Milan Hudák

Účinkujú: Spevácka skupina KMOTRIČKY Brno, Spevácka skupina KOTÁR Vsetín,
Spevácka skupina DOLINA Cannes, Francúzsko, Mužská spevácka skupina SUCHE KARKI Prešov,
Slovensko, Spevácka skupina FS VEPOR Klenovec, Slovensko, Spevácka skupina FS KARPATY
Bratislava, Slovensko, Ľudová hudba FS VRŠATEC, Dubnica nad Váhom, Slovensko

15.00 hod. Komorný amfiteáter – Drevené mestečko

Z RODNÉHO KRAJA

Slávnostný galaprogram

Autor programu: Vlastimil Fabišik

Moderujú: Martin Kopor a Tomáš Gross

Spolupráca: Dan Rosenberg, Ivana Fabišiková

Účinkujú: Všetky folklórne súbory, skupiny, ľudové hudby a sólisti, účastníci XVII. ročníka MFSF Jánošíkov dukát 2015

Sprievodné podujatia:

- **Krajiny môjho srdca** - výstava fotografií Mariána Béreša
- predaj suvenírov, kníh, CD a DVD
- tradičná ľudovo-umelecká výroba, jarmok remesiel ľudových výrobcov zo Slovenska a Českej republiky

7. 8. - 31. 8. 2015

8. 8. - 9. 8. 2015

8. 8. - 9. 8. 2015

Sprevodné programy

Sobota 8. 8. 2015

Pódium U rybníčku

Pripravil: Juraj Hurák

Moderuje: Marek Hurák

- 12.00 hod.** Romský taneční soubor MERCI, Brno
12.30 hod. Spevácka skupina KMOTRIČKY, Brno
- 13.00 hod. PESNIČKY BEZ BARIÉR**
Spievanie pre všetkých so všetkými
Moderuje: Marek Hurák
Cimbalová muzika FS PŮČIK, Brno
Tento program podporuje Nadácia AGROFERT
- 14.00 hod.** Taneční soubor EVROS, Javorník
14.30 hod. TERCHOVSKÁ MUZIKA Tibora Mahúta,
Žilina, Slovensko
- 15.00 hod.** Mužská spevácka skupina SUCHE KARKI,
Prešov, Slovensko
- 15.30 hod.** Folklórny klub FOGÁŠ, Ostrava
16.00 hod. Dětské taneční studio ONDRÁŠEK, Brno
16.30 hod. Spevácka skupina DOLINA, Cannes, Francúzsko

Pódium Na pasienku

Pripravili: Dagmar Valová a Radka Ehrenbergerová

- 11.30 hod. ŽIVÁ KLENOTNICA**
Malá škola tancov z Klenovca
Vyučuje: tanečný pedagóg Stanislava Zvarová,
Klenovec, Slovensko
*Sprevádza: Ludová hudba FS Vepor, Klenovec,
Slovensko*
- 12.30 hod.** Folklórny súbor KARPATY, Bratislava, Slovensko
13.00 hod. Folklórny súbor VRŠATEC,
Dubnica nad Váhom, Slovensko
- 13.30 hod.** Folklórny súbor ŠARVANCI, Praha
15.00 hod. Folklórny súbor ŠMYKŇA, Ostrava
17.00 hod. Dětský folklórny súbor PODPOLANČEK,
Detva, Slovensko

Sprevodné programy

Nedeľa 9. 8. 2015

Pódium U rybníčku

Pripravil: Juraj Hurák

Moderuje: Marek Hurák

- 11.00 hod.** Detský folklórny súbor KELČOVAN, Čadca, Slovensko
- 11.30 hod.** Folklórny súbor ŠARVANCI, Praha
- 12.00 hod.** Folklórny súbor PŮČIK, Brno
- 12.30 hod.** Folklórny súbor DUNAJEC, Olomouc
- 13.00 hod.** Folklórny súbor ŠMYKŇA, Ostrava
- 13.30 hod.** Folklórny súbor VEPOR, Klenovec, Slovensko
- 14.00 hod.** TERCHOVSKÁ MUZIKA Tibora Mahúta, Žilina, Slovensko

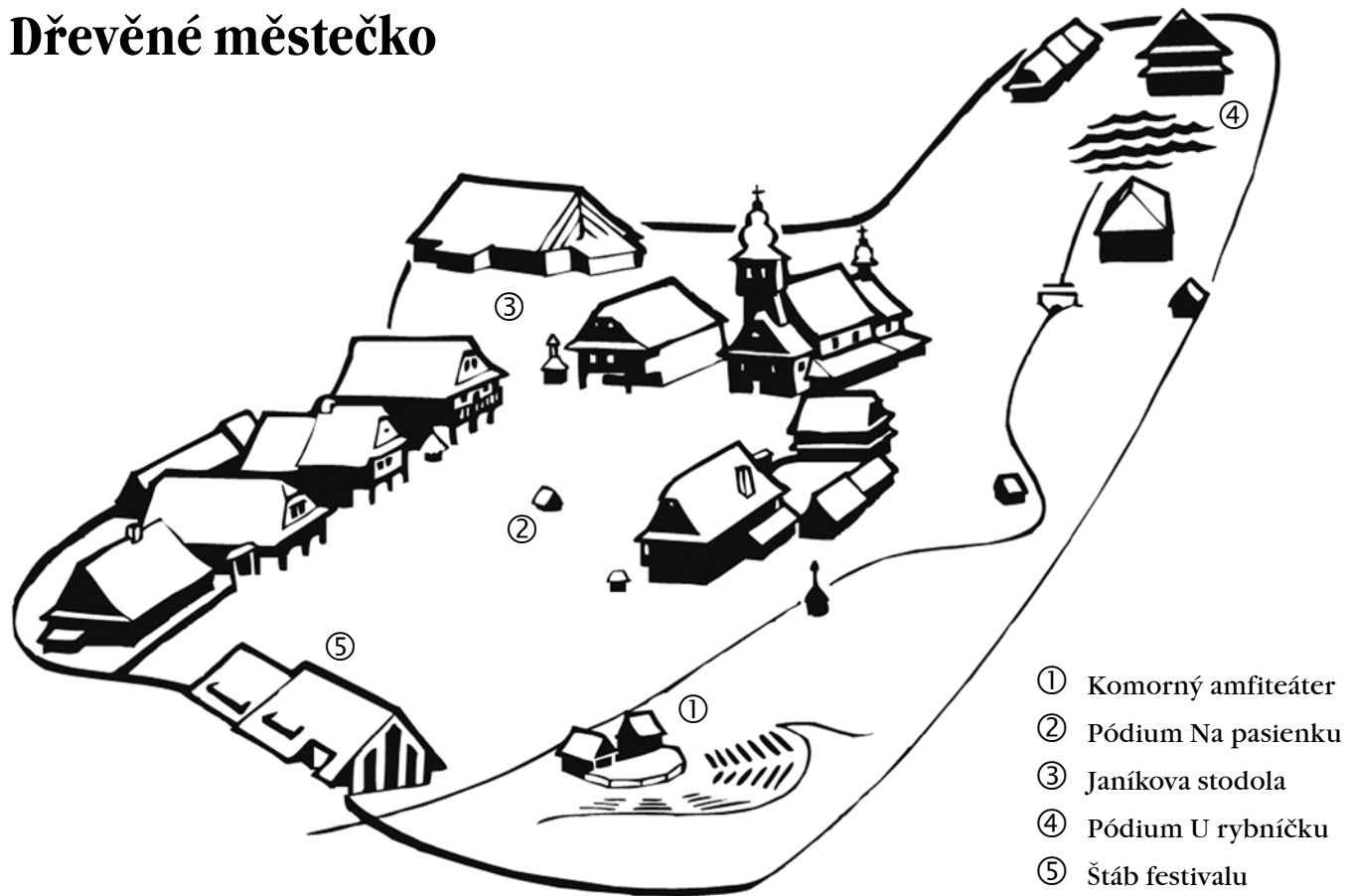

Pódium Na pasienku

Pripravili: Dagmar Valová a Radka Ehrenbergerová

- 10.00 hod.** **HRAJTE MI, HUSLIČKY**
Program ľudových hudieb
Autor programu: Drahoš Daloš
Moderuje: Martin Kopor
Účinkujú: TERCHOVSKÁ MUZIKA Tibora Mahúta Žilina, Slovensko a ľudové hudby zúčastnených súborov
- 11.00 hod.** Folklórna skupina PIŠPEK, Püspökhatvan, Maďarsko
- 11.30 hod.** Folklórny súbor KARPATY, Bratislava, Slovensko
- 13.00 hod.** Detský folklórny súbor PODPOĽANČEK, Detva, Slovensko
- 13.30 hod.** KUS ZVOLEN, Kulpín, Srbsko a SKUS KRAJAN-VOJVODINA, Báčsky Petrovec, Srbsko
- 14.00 hod.** Folklórny súbor VRŠATEC, Dubnica nad Váhom, Slovensko

Dřevěné městečko

XV. majstrovstvá Valašského kráľovstva v mútení masla

Ak sa pozrieme do histórie, zistíme, že ľudia už pred 7 000 rokmi začali spracovávať mlieko v rôznych formách. Pri prevoze mlieka sa pravdepodobne náhodou získalo maslo, keď sa natriasaním mlieka zrazila na povrchu smotana. Domáca výroba masla bola jedinou formou výroby masla až do konca 19. storočia, ale v niektorých oblastiach Slovenska sa maslo ručne vyrába dodnes.

Základom výroby masla je mlieko, ktoré sa získavalo ručným dojením kráv. Nadojené mlieko sa cedilo cez sito a nalievalo do putery (nádoba na mlieko), z ktorej sa naberačkou zbierala na povrchu usadená smotana. Tá sa spracovávala na maslo v mutovníku (maselnica, dbánka, bodenka, zbuška). Najrozšírenejším spôsobom bolo mútenie masla v stojí. Základ takého mutovníka tvorila nádoba kužeľovitého tvaru mierne sa zužujúca k hornému okraju. Do jej okraja sa vsadzoval vrchnák v tvare menšej nádoby s okrúhlym otvorom, cez ktorý prechádzalo držadlo piesta. Piest tvorila kruhová doštička s viacerými otvormi, zasadená do dlhého držadla. Stláčaním piesta sa zo smotany zmútilo maslo. To sa umylo v studenej vode a vytvarovalo do okrúhlej formy, alebo sa vtlačilo do ozdobných drevených formičiek. Ak masla bol dostatok, zvyklo sa pretápať a po odobratí

peny sa vlialo do kameninového hrnca, aby stuhlo. Takto spracované maslo dlhšie vydržalo a bolo považované za pôstne.

V programe, ktorý sme pripravili už po pätnásty raz, chceme návštevníkom festivalu súťažnou formou priblížiť, ako maslo vyrábali naši predkovia.

STRETNUTIE JÁNOŠÍKOV

Medzinárodný festival slovenského folklóru Jánošíkov dukát nadväzuje na jánošíkovskú tradíciu, ktorá je spätá s ústrednou postavou legendárneho ľudového hrdinu, najvýznamnejšieho predstaviteľa slovenského zbojníctva Juraja Jánošíka. Jánošíkovská tradícia si svoju životnosť udržala do dnešných čias v ľudových piesňach, tancoch, ale aj ľudovej próze, obrazoch, drevozrezbe, výšivke či keramike.

Pred pätnástimi rokmi vznikla myšlienka pozvať na MFSF Jánošíkov dukát chlapov, ktorí majú rovnaké priezvisko ako slávny zbojnícky kapitán Jánošík. A tak sa na tomto folklórnom festivale každoročne schádzajú Jánošíci z rôznych kútov Slovenska, Moravy, Čiech, ale i Jánošíci zo sveta. Návštevník tak má možnosť stretnúť sa napríklad s Jánošíkom – maliarom, Jánošíkom – rušňovodičom alebo s Jiřím Jánošíkom – podnikateľom.

A pretože Slovania sú odjakživa súťaživí ľudia, aj pri stretnutí Jánošíkov sa nositelia tohto mena radi popasujú, aby dokázali svojou šikovnosťou, silou či obratnosťou, že v ničom nezaostávajú za zbojníckym kapitánom a nerobia hanbu svojmu slávnemu menovcovi.

Stretnutie Jánošíkov budete mať možnosť sledovať v sobotňajšom programe **Od buka do buka**.

ŽIVÁ KLENOTNICA – malá škola tancov z Klenovca

Na XVII. ročníku MFSF Jánošíkov dukát sme pripravili malú tanečnú školu z Klenovca

Typ tanca – RANTOUKA

Klenovec – párový tanec

Párový tanec v minulosti nemohol chýbať na žiadnej rodinnej, či spoločenskej udalosti Klenovčanov. Po tomto tanci sa pomenovali aj Gemersko – malohontské folklórne slávnosti – Klenovská Rantouka. V tomto roku sa zapísal do Knihy rekordov Slovenska, keď tanec tancovalo na Gemersko – malohontských folklórnych slávnostiach v Klenovci 130 tanečných párov.

Tanec sa tancuje v pároch, v dvojstupe, v držaní krížmo vzadu. Na úvodnú zvolávaciu melódiu tzv. rantovanie, sa páry postaví párovaním do radu. Potom postupujú po kruhu poskočným motívom s tzv. ukladaním nôh. Vodiaci tanečný pár vedie tanečníkov po kruhu, v elipse, do radu, robia sa výmeny tanečníkov. Otáčajú sa do protismeru, prípadne sa krúčia o 360° a pokračujú v krúžení pôvodným smerom.

Tanečníci tancujú na mieste a tanečnice postupujú smerom po kruhu k partnerovi pred sebou, po výmene potom tancujú opačne, tanečnice tancujú na mieste a tanečníci postupujú k partnerkám pred sebou. Neskôr tanečnice klukato tancujú na 4 doby k tanečníkom pred sebou. Tanečnice párovali aj na mieste a párnici ich obtancovali preskokom poskočným, držiac partnerku ľavicami za ľavé ruky. Po obtancovaní sa chytia v protistoji za obidve ruky a tancujú perovanie. Po odtancovaní niekoľkých priestorových obmien vedúci pár dvojstup tanečníkov odvádza, alebo dá znamenie muzikantom, aby prestali hrať, čím sa tento na Slovensku ojedinelý tanec končí.

Typ tanca – TÁ MARIŠKA

Párový tanec, ktorý sa v minulosti tancoval na svadbách, zábavách, na priadkach, či páračkách.

Tanečné páry sa postavili za sebou do veľkého kruhu, ľavými bokmi do stredu. Párnici stáli vedľa seba a držali sa za vnútorné ruky.

Text piesne k tancu:

Tá Mariška, tá, tá, košielošku pláta,
to jej chlapi rozdriapali, koľ na bále tancovali.

Poť, Mariška, poť piť, budemo sa hostiť,
aká je to hostina, koľ je žena opilá.

1. t. 1. Krok pravou nohou
2. Krok ľavou nohou
2. t. 1. Krok pravou nohou
2. Ľavú nohu mierne prednožiť, na pravej nohe mäkký pokles
3. t. 1. Vzpriamený krok ľavou nohou
2. Krok pravou nohou
4. t. 1. Krok ľavou nohou
2. Pravú nohu mierne prednožiť, na ľavej nohe mäkký pokles
5. t. 1. Obrátia sa preskokom o 180° za ľavou rukou
2. Krok ľavou nohou
6. t. 1. Krok pravou nohou
2. Ľavú nohu mierne prednožiť, na prvej nohe mäkký pokles
7. t. 1. Vzpriamený krok ľavou nohou
2. Krok pravou nohou
8. t. 1. Krok ľavou nohou
2. Pravú nohu mierne prednožiť, na ľavej nohe mäkký pokles
9. t. – 12. t. Čardášové držanie, poobrútením doľava, pravou nohou začínajú premenné súkročie s poskokom na štvrtú dobu a ten istý motív doľava.

Typ tanca – ROZKAZOVAČKY

Párový čardáš, v ktorom si jednotlivé páry rozkazujú pred hudbou svoje obľúbené piesne a zatancujú si na ne. Základné postavenie tanečných partnerov je vedľa seba a v polkruhu. Pár, ktorý si rozkáže pred hudbou svoju pieseň, tancuje pred polkruhom svoje sólo.

Malú tanečnú školu vedie: Stanislava Zvarová, pedagóg ľudového tanca a vedúca FS Vepor, Klenovec

Tanečnú školu sprevádza: LH FS Vepor, Klenovec

FUJARÔČKA MOJA – malá škola hry na pastierske hudobné nástroje

*„Ej, počúvajte ma vy, ej, počúvajte kludne, ako mi tá moja fujarôčka mumle.
Ej, fujarôčka moja, ej, nemá len tri dierky, prejavuje radosť a robí žiaľ veľký.“
Martin Sanitrár*

Pastierske hudobné nástroje patria v slovenskom ľudovom inštrumentári vari k najznámejším.

Keď si po namáhavej celodennej práci valasi či pastieri chceli potešiť dušu hudbou, slúžili im k tomu šesťdierové píšťalky, koncovky, dvojačky, gajdy, drumble, pastierske trúby, ale vari dnes najviac a právom ospevovaná a do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO zapísaná (25. 11. 2005, Paríž) **fujara**. Tieto hudobné nástroje, vyrobené jednoduchým spôsobom z dreva bazy čiernej, aj v dnešnom pretechnizovanom svete dokážu interpretovať vari všetky pocity ľudskej duše a pri hre na ne či pri ich počúvaní si môžeme očistiť myseľ a zabudnúť na trampoty každodenného života. Kráľovná slovenského ľudového inštrumentára, ale samozrejme aj jej súputnice píšťaly, alebo gajdy, rozprávanie o ich výrobe, hre na ne – to všetko bude spolu s autorom programu, venujúcom sa výrobe nástrojov 30 rokov, aj v tomto roku na vás a vaše zvedavé otázky čakať v sobotu v Janíkovej stodole.

Malú školu hry na pastierske hudobné nástroje vedie:
výrobca pastierskych hudobných nástrojov a pedagóg
Drahomír Daloš z Lehoty pri Nitre, SR.

Ľudové remeslá a ich majstri

Ľudová výroba predstavuje rozsiahlu oblasť tradičnej ľudovej kultúry. Tvorivá aktivita sa rozvinula do rozličných podôb. Tá časť výroby, ktorá bola najužšie spätá so životom dedinského obyvateľstva, sa formovala ako dedinské remeslo a domácka výroba. Odlišovala sa od mestských remesiel organizačne, ale aj z hľadiska technického pokroku. Naopak vynikala výtvarnou hodnotou, dômyselnosťou zhotovenia predmetov, čistotou prejavu.

Ľudovú výrobu charakterizovalo ručné zhotovovanie úžitkových predmetov, prevažne z miestnych surovín pre potreby vlastnej rodiny a pre blízke okolie. Zahŕňa výrobu z hlíny, kameňa, skla, kovu, prírodných pletív, dreva, textilných vlákien, rohoviny, kože, vlny, cesta, papiera a iných materiálov.

Záujem o ľudovo-umeleckú výrobu rastie a ukazuje sa, že ľudoví remeselníci vzbudzujú pozornosť návštevníkov, ktorí prichádzajú na folklórne podujatia s očakávaním nevšedných zážitkov a naplnením túžby po poznaní starých ľudových remesiel a ich produktov.

Na XVII. ročník MFSF Jánošíkov dukát sme pozvali:

Vlasta
Marie
Radek
Anna
Vladimíra
Bronislava
Dagmar
Pavel
Petra
Marta a František

Jaroslav
Ján
Josef
Otilia
Jan
Šárka
Karel
Daniela
Jaroslav
Charita
Svatava
Hana
Jozef
Vladimír
Anton
Stanislav
Jitka
Jiří
Roman
František
Miloš
Miriam

BAČIKOVÁ
BARTOŠOVÁ
BUNCKO
BŮRILOVÁ
DUDOVÁ
ĎURIŠOVÁ
GAŠPIERIKOVÁ
GAZO
GRAFFE
GRICH

HOLKO
HOĽOVIC
JURČA
KADAŠIOVÁ
KANOVSKÝ
KLESNILOVÁ
KNŮR
LUKAČOVIČOVÁ
NEŠPOR
OPAVA
PAVLICOVÁ
PĚCHULOVÁ
PIATNICA
POLKO
SAMSON
SMATANA
STEINBACH
STOKLASA
ŠEBESTA
ŠPALEK
TURAN
VALICOVÁ

medovníky
káva, koktejly
dřevořezba
historický dekorovaný perník
výroba sviečok z včelieho vosku
háčkovanie ekologických hračiek
plstenie za studena a pradenie - ovčia vlna
kožušníctvo, výrobky z kože
textilná tvorba
výrobky z dreva a prírodných materiálov, drevený reliéf,
výzdoba fujary
drevené hračky, dekoračné predmety
výroba drevených variech
kožedelná výroba
spriadanie vlny, pečenie trubičiek
keramika - lidová a habánska fajáns
káva, koktejly
dekorované sklo
ručne maľovaný textil, ručne maľovaný porcelán
vino
keramické a textilné výrobky
háčkované výrobky a škrábané kraslice
výroba keramiky - hrnčiaršský kruh
gazdovský chlieb
slovenské syrové špeciality
výrobky z dreva, bábiky zo šúpolia
fantázia z niti
bábiky v krojoch, textilné hračky
technika štiepaného dreva - holubice
staroslovanská medovina
Valašské Cyrilovy frgály
tradičné regionálne pekárenské výrobky
zdobenie medovníkov

DOLINA

KONTAKT:
Marianna Tordjman
133 Av. Petit Juas
064 00 Cannes, Francúzsko

tel.: +33 493 999 167
mob.: +33 624 431 373
e-mail: trioslave@orange.fr

Spevácku skupinu Dolina založili a dvadsať päť rokov viedli manželia Tabačikovci v meste Montpellier na juhu Francúzska. Počas tohto obdobia sa skupina zúčastňovala na festivaloch na Slovensku, v Maďarsku, Poľsku, ale hlavne na juhu Francúzska.

13. marca 2013 prevzala vedenie tejto skupiny huslistka a speváčka Marianna Tordjman, rod. Gajdošová – východniarka pôvodom z Michaloviec, bývalá primáška súboru Zemplín, ktorá od roku 1999 žije v Cannes. Rodičia Bartolomej a Malvína Gajdošovci nielen v nej, ale v celej generácii potomkov od malička podnecovali lásku k hudbe, piesni a k folklóru a počas

štyridsať päť rokov viedli folklórnu skupinu Rakovčan. Marianna aj so svojimi tromi sestrami precestovali s nástrojmi a spevom takmer celý svet, v ich podaní počuli krásne slovenské piesne poslucháči napr. v Austrálii, USA, Švajčiarsku atď.

A práve tieto piesne znejú v podaní členiek speváckej skupiny Dolina na juhu Francúzska, kde majú veľký úspech. Raritou je, že všetky speváčky sú pôvodom Francúzky, ktoré sa naučili spievať nielen melódiu, ale pretože si zamilovali slovenský jazyk, používajú v nich plynule slovenčinu.

DUNAJEC

KONTAKT:

Jan Tessenyi

tř. Míru 31

779 00 Olomouc, ČR

mob.: +420 602 768 978

e-mail: Jeniktess@seznam.cz

www.facebook.com/FSDunajec

Počátky FS Dunajec jsou spjaty s rodákem od Trnavy, Janem Teššynym, který přijel do Olomouce splnit svou vojenskou povinnost. V Olomouci se poté usadil a v roce 1958 soubor založil. Dunajec se ve své činnosti zaměřuje zejména na zpracování folkloru slovenských regionů.

Během téměř šedesáti let existence FS Dunajec účinko-

val na mnoha tuzemských, ale také zahraničních festivalech, přehlídkách a soutěžích. V současné době má soubor přibližně 25 členů, z nichž největší část tvoří studenti Univerzity Palackého v Olomouci.

Od roku 2001 na vystoupeních FS Dunajec doprovází LM Frgál, v roce 2012 navázali spolupráci také s CM Záletníci.

EVROS

KONTAKT:
Alexander Papageorgiu
9. května 508
790 70 Javorník, ČR
mob.: +420 776 248 257
e-mail: papageorgiu@jes.cz
<http://rojavnok.7x.cz/>

Taneční soubor Evros, pod vedením Alexandra Papageorgiu, byl založen a také poprvé vystoupil 1. května 2009 v Javorníku ve Slezsku. Soubor má 15 členů.

Protože soubor tančí tance Thrákie, je vybaven kroji oblasti Máridon, Metaxadon a Kavakli. Kroje byly pořízeny za přispění členů souboru, města Javorník, Olomouckého kraje a Asociace řeckých obcí v ČR. V roce 2013 soubor obohatil své vystoupení o hudební nástroje: gajda – dudy, tumberleki – darbuka a daul – buben.

Od svého založení soubor absolvoval vystoupení v Čechách, na Moravě, v Polsku, na Slovensku a v Řecku. V roce 2013 se zúčastnil MFF ve Strážnici a dudáckého festivalu v Řecku.

Již čtvrtým rokem soubor pořádá vždy 1. května v Javorníku festival folkloru s názvem Folkmáj, kterého se zúčastňují hudebníci a lidové soubory, a to nejen řecké, z celé Moravy. Rádi vás při této příležitosti v Javorníku přivítají.

FOGÁŠ

KONTAKT:

Bc. Ivan Capulič, DiS.

Miroslava Bajera 6034/4

708 00 Ostrava – Poruba, ČR

mob.: +420 737 134 746

e-mail: fkfogas@gmail.com

www.fogas.cz

Folklorní klub Fogáš, z.s., vznikl v roce 2010 v Ostravě. Samotný název „Fogáš“ je odvozen od mužského tanečního prvku z oblasti východního Slovenska.

Fogáš tvoří převážně zkušení tanečníci a muzikanti, kteří dlouhodobě působili, či stále působí v jiných folklorních tělesech Moravy a Slezska.

Taneční repertoár souboru se soustřeďuje na různé oblasti Slovenska, zejména na regiony Spiš, Šariš, Zemplín, Horehroní a také na rusínský folklor. Hudební repertoár je

rozšířen o folklor cikánský, maďarský a rumunský. Na způsobu zpracování repertoáru FK Fogáš se podílejí mnohaleté zkušenosti některých členů v oblasti choreografie a etnografie. Všechny členy Fogáše však spojuje především láska k folkloru.

Vedoucím Folklorního klubu Fogáš je Ivan Capulič, vedoucím cimbálové muziky Fogáš je Jindřich Schwarz a přimásem Jaroslav Podžorski.

KARPATY

KONTAKT:
RNDr. Miroslav Kapasný
Pribešová 4
841 05 Bratislava, SR
tel.: +421 265 313 107
mob.: +421 918 584 135
e-mail: m.kapasny@cultus.sk
www.fskarpaty.sk

Folklorný súbor Karpaty vznikol v roku 1998. Pôsobí pri Folklornom združení Karpaty a Cultus Ružinov, a.s., v DK Ružinov v Bratislave. Členmi súboru sú študenti bratislavských stredných a vysokých škôl. Za sedemnást rokov existencie uskutočnil okolo 750 predstavení doma aj v zahraničí. S veľkým úspechom sa predstavil divákovi vo viac ako 20 krajinách a na vyše 30 medzinárodných festivaloch, napr. aj v Indii, Nepále, na World Expo v Šanghaji či na CIOFF World Folkloriade 2012 v Kórei.

Vo svojom programe súbor predstavuje vokálnu, inštrumentálnu a tanečnú pestrosť viacerých oblastí Slovenska s dôrazom na

zachovanie autenticity a na vysokú technickú úroveň scénického stvárnenia. Karpaty sa v prvom rade zameriavajú na regióny severného, stredného a východného Slovenska, ale v programe k 15. výročiu súboru pribudli aj programové čísla z južného Slovenska. Vďaka svojmu názvu súbor vyhľadáva a spracováva aj materiály z iných lokalít Karpatského oblúka (Bukovina, Bihor, Szászcsávás).

Umeleckým vedúcim a choreografom súboru je RNDr. Miroslav Kapasný, vedúcou speváckej skupiny a hlasovou pedagogičkou je PaedDr. Eleonóra Vančíková-Kapasná, tanečnou pedagogičkou Ing. Zora Martincová. Ludovú hudbu vedie Ing. Zdeno Zvara.

KELČOVAN

KONTAKT:

Viera Mundierová
Kultúrne a informačné centrum
mesta Čadca
Matičné námestie 1434/11
022 01 Čadca, SR

mob.: +421 915 972 817
e-mail: vmundier@centrum.sk

Detský folklórny súbor Kelčovan pôsobí pri KIC - Dom kultúry v Čadci.

Vznikol v roku 1972, jeho zakladateľmi boli Pavol a Amália Kužmovi, v roku 2013 sa umeleckou vedúcou stáva Janka Krígovska.

Autentický folklórny materiál súboru je spracovaný do programových blokov, s ktorými sa Kelčovan stal viacnásobným víťazom celoslovenských súťaží, vystúpil na všetkých významných festivaloch na Slovensku (Vý-

chodná, Detva, Myjava...) i v zahraničí (Česká republika, Poľsko, Chorvátsko, Francúzsko, Turecko, Nórsko, Španielsko, Taliansko, Veľká Británia...)

K najvýznamnejším úspechom DFS Kelčovan patrí víťazstvo na Svetovom festivale hier vo francúzskej Mathe, kde získal hlavnú cenu - Zlatého Ajhassona. Súbor nahral samostatnú gramofónovú platňu aj CD, má vlastné programy v slovenskom rozhlase a televízii.

KMOTRIČKY

KONTAKT:

Lucie Fabišiková
Cihlářská 40
602 00 Brno, ČR

tel.: +420 604 505 969

e-mail: lucie.fabisikova@gmail.com

[https://www.cs-cz.facebook.com/
pages/Kmotričky](https://www.cs-cz.facebook.com/pages/Kmotričky)

Pěvecká skupina Kmotričky vznikla v roce 2005. Kmotričky jsou především dobré kamarádky, kterým se líbí autentické, nestylizované podání lidových písní. Pro jevištní tvorbu využívají archivní materiály a záznamy z různých regionů Čech, Moravy, Slovenska a celého Karpatského oblouku, přičemž se snaží zachovávat stylovou čistotu regionů i zpěvákých osobností. Vzhledem k tomu, že většina Kmotriček studovala etnologii, etnochoreologii, etnomuzikologii či pedagogiku lidového tance, využívají autentické zvukové a taneční záznamy i pro svůj odborný růst. Zpívají bez hudby, za doprovodu archaických

i novějších hudebních nástrojů, ale spolupracují i s různými lidovými hudbami a osobnostmi.

Kmotričky se představily nejen na řadě folklorních festivalů a koncertů u nás a na Slovensku (MFF Strážnice, Hluk, Strání, Brno, Mikulov, Detva, Očová, Považská Bystrica aj.), ale vystupují také pro nefolklorní obecnost; vavříny si přivezly mimo jiné ze soutěžního festivalu Šaffova ostroha (Dlhé Klčovo – východní Slovensko) a jsou nositelkami ocenění Laureát Mezinárodního festivalu slovenského folkloru v ČR Jánošíkov dukát.

KOTÁR

KONTAKT:

Darina Budíková

Školní 1729

755 01 Vsetín, ČR

mob.: +420 605 785 114

e-mail: darinabudikova@yahoo.com

www.kotar.cz

facebook: Taneční skupina Kotár

Taneční skupina Kotár působí ve Vsetíně od roku 2003, v současnosti má 15 tanečníků a tanečnic ve věku od 15 do 35 let. Repertoár má velmi různorodý a pestrý, zpracovává lidové tance z Valašska, českých Klatov, moravsko-slovenského pomezí a Slovenska, které divákům předkládá především jako ucelené taneční bloky, často s prvky divadla.

Z tanečnic TS Kotár, které se kromě tance začaly věnovat i zpěvu, vznikla i stejnojmenná pěvecká skupina. Pod vedením zpěvačky Kláry Obručové-Blažkové se postupně prozpívaly až ke svému prvnímu sborovému vystoupení v roce 2009, od té

doby se pěvecká skupina, stejně jako tanečníci, účastní pravidelně různých festivalů a kulturních akcí, např. MFSF Jánošíkov dukát, Vsetínský krpec, Léto na Soláni atd. Zpracovává písňový repertoár nejen z rodného Valašska, ale i z jiných oblastí Moravy a Slovenska. Podklady pro písňové úpravy čerpá z regionálních zpěvníků, autentických záznamů, obecních kronik apod.

Šestičlenná pěvecká skupina vystupuje bez hudby, nebo za doprovodu CM Kordulka, která je v současné době zároveň kmenovou cimbálovou muzikou TS Kotár.

KRAJAN -VOJVODINA

KONTAKT:

Michal Čiliak

Slovenské kultúrno-umelecké
a folklórne stredisko

Národnej revolúcii 20

214 70 Báčsky Petrovec, Srbsko

tel.: +381 21 22 86 607

mob.: +381 62 22 34 60

e-mail: mciliak@gmail.com

Facebook: Krajan-Vojvodina, SUS Krajan-
-Vojvodina - JUNIOR

Slovenský umelecký súbor Krajan-Vojvodina patrí medzi najmladšie folklórne kolektívy Slovákov žijúcich vo Vojvodine v Srbsku. Je hlavnou súčasťou rovnomenného Slovenského kultúrno-umeleckého a folklórneho strediska Krajan-Vojvodina, ktoré sídli v Báčskom Petrovci, založený bol v roku 2006 a má 40 aktívnych členov. Najaktívnejšia je jeho mládežnícka skupina, ktorú tvoria prevažne študenti stredných škôl, základňu súboru tvoria starší členovia, študenti Novosadskej univerzity. Štruktúra a program súboru je pestrý, lebo jeho členovia pochádzajú takmer zo všetkých vojvodinských osád, v ktorých žijú Slováci: Báčsky Petrovec, Hložany, Kysáč, Kulpín, Báčska Palanka, Selenča, Nový

Sad, Aradač, Jánošik, Vojlovica, Stará Pazova, Boľovce... Hlavným cieľom týchto mladých ľudí je zábava pri ľudovom tanci, ktorá je zameraná na zachovávanie a pestovanie ľudovej kultúry, folklóru, slovenských piesní a tancov z celej Vojvodiny a Slovenska.

SUS Krajan-Vojvodina sa zúčastnil veľkého počtu vystúpení na festivaloch doma i v zahraničí a najmä na Slovensku, napr. Akademická Nitra, Zemplínske slávnosti, Mládežnícky folklórny Čerpotok a iné.

Umeleckým vedúcim a choreografom súboru je Michal Čiliak, tanečnou asistentkou Zdenka Bobáčeková, korepetítorom Vladimír Zima, vedúcimi orchestra maestro Vladimír Kolárik a Ondrej Maglovský.

MERCI

KONTAKT:

Monika Balogová

Orlí 480/7

602 00 Brno, ČR

mob.: +420 728 006 786

e-mail: Balogova.merci@email.cz

Taneční soubor Merci vznikl v roce 2001 v Brně vlastně doslova z dětí z ulice, které začaly navštěvovat klub pro děti. Dnes má soubor zhruba 50 dětí, nejmladšímu tanečníkovi je teprve 5 let.

Chloubou tanečního souboru je, že děti tančí za odměnu, především za to, že pravidelně a bez absencí navštěvují ZŠ. Tím vlastně soubor nejen vytváří podmínky a možnosti ke smysluplnému využívání volného času dětí, ale podněcuje v nich i smysl pro zodpovědnost a zájem o vzdělání. V roce 2012 nejstarší tanečníci se svými vedoucími založili zájmové sdružení s názvem Džas o.s., kde se snaží podporovat talenty – jak hudebně, tak i tanečně nadané děti.

Starší členové své zkušenosti již předávají svým mladším kamarádům a zájemcům, a to nejen v Brně. Každý rok noví členové prodou prázdninovým táborem, TS Merci pořádá např. i workshopy – nejen v ČR, ale i v Německu (Berlín) či v Maďarsku (Budapešť).

Každá taneční zkušenost je pro členy souboru výzvou předat minoritní kulturu dál především svým srdcem. A proto taneční soubor Merci neodmítá, ale naopak vítá účinkování na veřejných akcích, festivalech, přehlídkách a snaží se co nejvíce komunikovat z majoritou, aby zviditelnil romskou kulturu.

ONDRÁŠEK

KONTAKT:

Folklorní sdružení Jánošík Brno, z.s.
Štefánikova 53a
602 00 Brno, ČR

Dr. Vlastimil Fabišik – vedoucí DTS
mob.: +420 603 445 279
e-mail: fabisik@atlas.cz

Pavčina Huráková – org. ved.
mob.: +420 604 853 801
e-mail: hurakova@volny.cz
www.dtsondrasek.cz

Dětské taneční studio Ondrášek, jehož zřizovatelem je Folklorní sdružení Jánošík Brno, vzniklo v září 2006. Příští rok tedy oslaví 10. výročí založení. Jak už sám název souboru napovídá, Ondrášek je přípravkou pro Vojenský umělecký soubor Ondráš.

Dnes jej navštěvuje více než 80 dětí ve věku od 5 do 18 let, rozdělených do čtyř skupin. Repertoár DTS Ondrášek není regionálně vyhraněný, písničky, říkadla, taneční hry či celé bloky čerpají jak z českých a moravských regionů, tak v poslední době i ze Slovenska. Od září 2013 začala nacvičovat i dětská cimbálová muzika, která dnes, ani ne po dvou letech, doprovází celý program.

Ondrášek vystupuje především na akcích, přehlídkách a festivalech ve městě Brně a Jihomoravském kraji, několikrát koncertoval se členy VUS Ondráš, tleskali mu např. i návštěvníci Slavností chleba u NKP Vodní mlýn ve Slupi u Znojma, Rožnovské valašky v Rožnově pod Radhoštěm nebo na Kucanském jarmoku v Kútech (Slovensko).

Vedoucím Dětského tanečního studia Ondrášek a zároveň uměleckým vedoucím a choreografem je Dr. Vlastimil Fabišik, vedoucím muziky Mga. Jiří Mottl.

PIŠPEK

KONTAKT:

Emese Gimesiová Szokolová
Hegyalja utca 2
2682 Püspökhatvan, Maďarsko

mob.: +36 703 765 235

e-mail: gimesimesi@citromail.hu

Folklórna skupina Pišpek vznikla v roku 2006. Cieľom skupiny je, aby zachránila a zachovala kultúrne skvosty malej dedinky v údolí Galgy - Pišpeka. V dedine žili a žijú aj dodnes spolu dve národnosti: slovenská a maďarská, preto všetky tradície a zvyky sa zachovali dvojjazyčne.

Skupinu zriadili a finančne podporujú Slovenská národnostná samospráva v Pišpeku a Umelecký a kultúrny spolok Pišpek. Umeleckým vedúcim a choreografom je tanečný pedagóg Zoltán Széphalmi. Vedúcim hudobnej zložky je Lajos Pál, ktorý počas 9 rokov vychoval už čtvrtú generáciu hudobníkov. Členovia prvej kapely

už aj sami sa stali pedagógmi a pomáhajú mladším generáciám. Všetci členovia skupiny majú vlastný kroj, zčasti pôvodný - zdedený po starých rodičoch - zčasti rekonštruovaný.

V repertoári folklórnej skupiny okrem miestnych tancov prevládajú lokálne zvyky v scénickej podobe: Snímanie venca nevesty, Zábava vo fašiangový utorok, Od Marka po Petra Pavla, Od odvodu k narukovaniu.

Skupina dostala ocenenie odbornej kvalifikačnej poroty Zväzu ľudového umenia Eleméra Muharayho aj odbornej poroty Slovákov v Maďarsku.

PODPOLANČEK

KONTAKT:

Danka Rusinová
Obrancov mieru 21
962 12 Detva, SR

mob.: +421 908 919 417

e-mail: podpolancek@gmail.com

www.podpolancek.sk

Detský folklórny súbor Podpolanček začal písať svoju históriu v roku 2014 ako dieťa a krásne rozkvitnutá vetvička DFS Ratolesť, ktorého sa po štyridsiatich rokoch stal nástupcom. V roku 1974 smerovali prvé tanečné krôčky do Domu pionierov v Detve, kde s detičkami začali tancovať a tak im vstúpovať lásku k našim ľudovým tradíciám Mgr. Vierka Blažeková a Adelfka Hláuková. Tu začal písať svoju históriu Detský folklórny súbor Ratolesť. S radosťou ho navštevovalo nespočetné množstvo detí nielen z Detvy, ale aj širokého okolia. Tanečnými krôčkami ich viedli vedúci – Ing. Igor Krista, Zuzka Daumová, Bc. Milka Se-

kerešová, Katka Hrončeková, Mgr. Lenka Tomčíková, Ing. Jozef Lapín, Pavel Gažo, Janko Matúška. Od roku 2004 uchovávajú a upevňujú hrdosť a úctu k tradíciám Podpolania Mgr. Danka Rusinová, Mgr. Zuzka Sujová Múčková a Mgr. Miška Matúšková.

Neodmysliteľnou súčasťou súboru bola a aj je Detská ľudová hudba Detvanček, ktorú viedli výborní muzikanti – Ondrej Molota, Alexander Ugler, Jozef Mackov, Ing. Jaroslav Hazlinger a v súčasnej dobe malým muzikantom husličky ladí taktiež vynikajúci muzikant Roman Berky.

POLENO

KONTAKT:

FS Poleno
Rovniankova 3
851 01 Bratislava, SR

e-mail: fspoleno@gmail.com
viera.eliasova@uniba.sk
www.poleno.org

Folklórny súbor Poleno je mládežnícky súbor so základňou v Bratislave – Petržalke. FS Poleno berie humor v tanci smrteľne vážne a tomu sa podriaďuje tvrdá príprava. Úsmev publika je vždy až na prvom mieste. Základom sú vtipné texty, či netradičné spracovanie ľudových tancov, kde dominuje príbeh so šťastným koncom. Teda ako pre koho. Počet polien v súbore je zhruba dvadsať. A prečo práve poleno? Lebo u nás z každého dreva môže byť tanečník. Hoci aj drevený.

FS Poleno každý rok cestuje po svete, aby rozdávalo radosť a veselosť aj za hranicami všedných dní. Z posledných rokov vyberáme tieto destinácie: Estónsko, Česká republika, Cyprus, Čína, Taiwan, Turecko, Rumunsko, Japonsko, Nemecko.

Vedúcou FS Poleno je PhDr. Viera Eliášová, PhD.

PŮČIK

KONTAKT:

Dr. Vlastimil Fabišik
Folklorní sdružení Púčik
Chodská 19 i
612 00 Brno, ČR

mob.: +420 603 445 279
tel/fax: +420 549 248 588
e-mail: fabisik@atlas.cz
www.pucik.cz

Folklorní soubor Púčik vznikl ve městě Brně v roce 1991 z dorostlých členů dětského souboru. Sdružuje mládež z brněnských škol a okolí ve věku od 14 let. Repertoár souboru tvoří tance, písně a lidové zvyky ze všech regionů Slovenska a moravsko-slovenského pomezí. Púčik se pravidelně zúčastňuje přehlídek, soutěží a festivalů v ČR i v zahraničí, organizuje i samostatné koncerty pro diváky v České i Slovenské republice. Uměleckým vedoucím a choreografem je Vlastimil Fabišik, tanečním pedagogem Lucie Fabišiková.

Cimbálová muzika Púčik vznikla v roce 1999. Zpracovává především materiál národopisných oblastí Slovenska a moravsko-slo-

venského pomezí. Muzika je stejně jako taneční složka pravidelným účastníkem programů na MFF Brno, Rožnovská valaška, MFŠF Jánošíkov dukát, několikrát se představila na MFF Strážnice, Písek, Plzeň, Karlovy Vary, Javorník a jinde, ale i např. na mezinárodních festivalech v Chorvatsku, Polsku, Maďarsku, Rumunsku, Srbsku či ve Francii, nejčastěji však Púčik účinkuje na Slovensku. Melodie a písně zaznívají ve stylově čistých hudebních úpravách Vojtěcha Konečného, který je vedoucím muziky a primášem.

Folklorní soubor Púčik a cimbálová muzika Púčik jsou součástmi Folklorního sdružení Púčik.

SUCHE KARKI

KONTAKT:

Ing. Dušan Kochan

Mukačevská 20

080 01 Prešov, SR

tel.: +421 517 754 177

mob.: +421 907 558 142

e-mail: dusan.kochan@centrum.sk

www.suchekarki.sk

Mužská spevácka skupina Suche Karki z Prešova na folklórnej scéne účinkuje od roku 1995. Je osobitá a unikátna tým, že je zložená výhradne z bývalých a súčasných armádnych dôstojníkov. Prístrešie a zázemie pre činnosť skupine vytvára Posádkový klub v Prešove.

Inšpiráciu skupina nachádza predovšetkým v regióne „rodného“ Horného Šariša, v jej repertoári dominujú parobské, regrútske a vojenské ľudové piesne. Je pravidelným účastníkom renomovaných folklórnych festivalov na Slo-

vensku i Morave a viacnásobným laureátom celoarmádných prehliadok folklórnych súborov.

Počas dvadsiatročného pôsobenia Suche Karki vydali tri albumy: *Suche Karki prišli k Vám* (1999), *V prešovskej kasarňi* (2004) a *Od Prešova dražka nova* (2015). V roku 2014 skupina so svojim klipom zožala divácky úspech v obľúbenej cyklickej televíznej relácii Kapura.

ŠARVANCI

KONTAKT:

Lenka Schimmerová
Vinohradská 1316/95
120 00 Praha 2, ČR

tel.: +420 777 260 063
e-mail: info@fssarvanci.cz
www.fssarvanci.cz

Folklorný súbor Šarvanci bol založený na začiatku roku 2002. V súčasnej dobe má asi 40 členov v troch zložkách: hudobnej, speváckej a tanečnej. Repertoár nezameriava na žiaden konkrétny región, spracováva tanečné, hudobné a spevácke tradície z rôznych kútov Slovenska.

Od počiatku svojej existencie sa Šarvanci pravidelne zúčastňujú najrôznejších kultúrnych a spoločenských akcií. Niekoľkokrát sa zúčastnili prestížnej súťažnej prehliadky vysokoškolských súborov Akademický Zvolen a Akademická Nitra,

v rokoch 2003, 2005 a 2009 účinkovali na Slávnostiach pod Poľanou v Detve.

Jedným z festivalov, ktorého je FS Šarvanci každoročným účastníkom, je medzinárodný festival slovenského folklóru Jánošíkov dukát v Rožnove pod Radhoštěm, kde v roku 2003 získal titul Laureáta festivalu. V roku 2004 strávil súbor mesiac účinkovaním na medzinárodných festivaloch v Čínskej ľudovej republike, v roku 2006 sa zúčastnil mládežníckeho festivalu v rumunskom Čerpotoku.

ŠMYKŇA

KONTAKT:

Jiří Machač

Na Slezance 719/6

739 32 Vratimov, ČR

mob.: +420 723 815 885

e-mail: machac.jiri@seznam.cz

www.smykna.cz

Šmykňa, letos pětadvacetiletá, má už něco za sebou. Soubor od svého založení zpracovává výhradně slovenské lidové písně a tance řady regionů – Terchová, Liptov, Myjava, Horehronie, Podpoľanie, Gemer, Šariš, Spiš a Zemplín. Po rozdělení Československa byl vlastně prvním folklorním zástupcem národnostní menšiny Slováků na severní Moravě. Za dobu své existence absolvoval řadu vystoupení na mezinárodních

folklorních festivalech nejen u nás, ale i v zahraničí. K těmto významným vystoupením se řadí taky spousta vystoupení na místních přehlídkách, festivalech a v městech celé naší republiky i Evropy.

Taneční část tvoří nejen studenti středních a vysokých škol, ale i pracující. Šmykňa, jejímž vedoucím je Jiří Machač, je amatérským souborem s vlastní cimbálovou muzikou.

TERCHOVSKÁ MUZIKA TIBORA MAHÚTA

KONTAKT:

Tibor Mahút
Bôrická cesta 42
010 01 Žilina, SR

tel.: +421 904 137 928

e-mail: tibormahut@gmail.com

Terchovská muzika vznikla za zvláštnych okolností. Tibor Mahút účinkoval 25 rokov vo FS Rozsutec ako tanečník, muzikant, umelecký vedúci a choreograf. Roku 2000 odišiel do Terchovej do FS Pupov, kde pôsobil ďalšie tri roky, dva roky potom vo svojom novozaloženom FS Blancier a následne pôsobí vo FS Rovňan vo Veľkom Rovnom.

Nakoľko FS Rovňan nemal svoju vlastnú muziku, bolo potreba ju vytvoriť, a preto si chlapci povedali, že budú pôsobiť spolu, aj keď sú každý z celkom iného žánra: Pavol Balvoň začínal ako

nádejný predník terchovskej muziky a výborný spevák, Rudolf Kianička odohral niekoľko desiatok rokov v rôznych moderných kapelách.

A bola to dobrá voľba, veď po dvoch troch skúškach absolvovali už prvé spoločné vystúpenie na festivale v Terchovej, po ktorom nasledovali ďalšie úspešné akcie.

Terchovská muzika Tibora Mahúta hráva piesne a melódie najmä z Terchovského regiónu, ale cudzie im nie sú ani iné oblasti (goralské piesne, Liptov, Horehronie, Myjava a iné).

VEPOR

KONTAKT:

Jaroslav Zvara
Občianske združenie RODON Klenovec
SNP 61
980 55 Klenovec, SR

tel.: +421 475 484 630,

+421 475 484 947

mob.: +421 904 875 368

e-mail: zvara.jaroslav@pmxmail.sk

ozrodon@pmxmail.sk

www.fsvepor.sk

Korene organizovaného folklóru v Klenovci siahajú až do roku 1921.

Folklórny súbor Vepor z Klenovca má tieto zložky: tanečnú, mužskú a ženskú spevácku skupinu, ľudovú hudbu, ktorej primášom je Ján Deme, heligonkárov, sólistov spevákov a fujaristu. Vo svojom programe má súbor piesne a tance predovšetkým z regiónu Gemer – Malohont, ale i z Horehronia a Terchovej.

Účinkoval na folklórnych festivaloch doma, napr. Východná, Detva, Terchová, Očová a ďalšie, ale i v zahraničí. Zúčastnil sa vy-

stúpení v šesnástich štátoch Európy, napr. Francúzko, Španielsko, Luxembursko, Dánsko, Grécko, Chorvátsko, Poľsko, Nemecko...

Za svoju prácu dostal aj ocenenia, medzi inými Medailu D. G. Richarda, ktorú mu udelilo Národné osvetové centrum v Bratislave, Cenu Obce Klenovec, Cenu Obce Nová Huta (Sinteu) v Rumunsku, ľudová hudba FS Vepor získala titul „Laureát ľudovej hudby“ na Slovensku. Od roku 1989 sa vedenia folklórneho súboru po organizačnej aj umeleckej stránke ujali manželia Stanislava a Jaroslav Zvarovci, ktorí bremeno starostí o súbor nesú dodnes.

VRŠATEC

KONTAKT:

Jozef Martinka
Kollárova 1304/14
018 41 Dubnica nad Váhom, SR

tel.: +421 424 455 719

+421 424 455 744

mob.: +421 903 244 996

+421 918 117 046

e-mail: jozef.martinka@dubnica.eu

fsvrsatec@fsvrsatec.sk

www.fsvrsatec.sk

Folklórno-tanečný súbor Vršatec, ktorý sa svojou kvalitou zaradil medzi najlepšie na Slovensku, vznikol v roku 1953. Pôvodne to bola nevelká spevácka skupina, ktorá sa postupne rozrástla o tanečnú a hudobnú zložku. Melódia spevov a tancov, farebná paleta krojov, svojráznosť a bohatstvo tanečných variácií, to boli hlavné počiatkové impulzy. 1. mája 1953 mali prvé úspešné vystúpenie v Dubnici nad Váhom a Ilave a i naďalej väčšinou súbor vystupoval doma.

Do súčasnej podoby sa Vršatec sformoval v roku 1967. So svojím programom precestoval prakticky celú Európu a ďalšie štáty Afriky, Ameriky, Austrálie a Ázie, kde nadšení diváci i organizátori festivalov

vysoko hodnotili umeleckú úroveň a atraktivnosť vystúpení. Počas vyše šesťdesiatich rokov sa v kolektíve vystriedalo viac ako päť generácií tanečníkov a hudobníkov, ktorí absolvovali viac ako 2 750 predstavení. Súčasná tvorba súboru je charakteristická originalnosťou pri výbere a spracovaní pôvodného folklórneho materiálu, vyznačuje sa nápaditosťou a vyjadrením životného optimizmu. Základom repertoáru sú pôvodné tanečné čísla, vytvorené na základe národopisných výskumov v rôznych oblastiach Slovenska. Zúčastňuje sa takmer na všetkých festivaloch a prehliadkach folklóru na Slovensku, kde získal celý rad ocenení, ako i na iných podujatiach celoslovenského významu.

ZVOLEN

KONTAKT:

Michal Čiliak

Kultúrno-umelecké stredisko Zvolen

Maršala Tita 85

214 72 Kulpín, Srbsko

tel.: +381 212 286 607

mob.: +381 622 234 60

e-mail: mciliak@gmail.com

kuszvolen@gmail.com

Facebook: Kultúrno umelecké stredisko „Zvolen“ Kulpín, Mládežnícka tanečná skupina KUS Zvolen

Kultúrno umelecké stredisko Zvolen pôsobí v obci Kulpín vo Vojvodine, v Srbsku.

Mládežnícky folklórny súbor KUS Zvolen má okolo 35 členov vo veku od 14 do 25 rokov. Za viac ako 40 rokov aktívneho pôsobenia a činnosti kulpínskych folkloristov súbor absolvoval vyše 300 vystúpení a zúčastnil sa veľkého počtu folklórnych prehliadok a festivalov doma aj v zahraničí, najmä na Slovensku, napr. FS pod Poľanou v Detve, Myjavské folklórne slávnosti, Zemplínske slávnosti Michalovce, Dni Slovákov žijúcich v zahraničí, Matičný svetový festival slovenskej mládeže vo Vysokých Tatrách, Nitre či Ko-

šiciach, účinkoval aj na MFF Strážnice v Českej republike, festivale Mládežnícky Čerpotok v Rumunsku, Ilocké leto v Chorvátsku a na Medzinárodnom festivale Praha v ČR.

V svojich programoch členovia MFS KUS Zvolen tancujú a spievajú prevažne piesne a tance z Dolnej zeme, čiže z Vojvodiny, z Kulpína a okolia, kvôli pestrosti a rôznorodosti spracúvajú aj tance z rôznych regiónov Slovenska, ale i tance iných národov žijúcich v Srbsku. Umeleckým vedúcim a choreografom je Michal Čiliak, tanečnou asistentkou Michaela Čiliaková, korepetítorom Vladimír Zima a vedúcim orchestra maestro Ondrej Maglávsky.

KRAJINY MŮJHO SRDCA

Výstava fotografií Mariána Béreša

Valašské muzeum v přírodě – Výstavné priestory „Sušák“
Vernisáž: piatok 7. augusta 2015 o 19.00 hodine
Výstava potrvá do 31. augusta 2015

Zábery slovenskej prírody, ale aj obrázky z Česka sú poznačené neopakovateľnou poéziou daného okamihu, nezvyčajnou farebnosťou i nevšednými, doslova objavnými pohľadmi. Ich autorom je Slovák, rodák z Košíc, žijúci v Karlových Varoch – Marián Béreš, ktorý je vo fotografovaní amatér a samouk. To je, vzhľadom na kvalitu a silnú umeleckú výpoveď jeho fotografií až neuveriteľné. O umelcoch sa často hovorí, že sú obdarovaní niečím, čo bolo dané iba im. O Mariánovi Bérešovi to rozhodne platí tiež.

Narodil sa v roku 1969 v Košiciach, kde vyštudoval vysokú strojnú školu, ale tejto profesii sa nevenoval. V roku 1993 odišiel aj s rodinou do Prahy, kde najprv jedenásť rokov pracoval pre medzinárodnú korporáciu v oblasti marketingu a reklamy. Posledných päť rokov je na voľnej nohe – zaoberá sa školeniami a konzultáciami pre firmy a koučingom pre manažérov. Študuje rôzne psychologické techniky a vydal dve odborné publikácie z oblasti svojho profesionálneho pôsobenia.

Hovorí o sebe, že musel veľa cestovať po svete, aby pochopil, že vlastne nepozná „svoje“ Slovensko, a tak ho začal s fotoaparátom v ruke obchádzať a fotiť všetko, čo ho na cestách zaujalo. „Keď ukazujem svoje fotografie aj tu, v Česku, mnohí ani neveria, že toto je tiež Slovensko, Slovensko 21. storočia, že sa tam dajú nájsť také čarovné a krásne zákutia,“ hovorí autor. Svoje pútavé fotografie uverejňuje v časopise „Krásy Slovenska“ aj iných. Ako zapálený propagátor Slovenska rád prednáša na cestovateľských festivaloch. Nevyhýba sa však ani krásam prírody v Čechách a na Morave. V poslednom čase ho začala zaujímať stará, zanikajúca kultúra. V Šumiaci ho mimoriadne oslovilo múzeum zvoncov. Majiteľ ich zbiera už päťdesiat rokov, má dva a pol tisíc zvoncov a zvončekov, a pritom o tom málokto vie. Umenie fotografovať pociťuje Marián Béreš ako dar a poslanie sprostredkovať prírodu s tisícami jej tvárí. Tvrdí, že krásu vníma akýmsi zvláštnym okom a pri tom vidí veci, ktoré iní nevidia.

Kurátor výstavy: Peter Lipták

Výstava je realizovaná s finančnou podporou Slovak World Network.

Marián Béreš

ÚRAD PRE SLOVÁKOV ŽIJÚCICH V ZAHRANIČÍ (ÚSŽZ)

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí (ÚSŽZ) vznikol 1. januára 2006 na základe § 4 zákona č. 474/2005 Z. z. o Slovákoch žijúcich v zahraničí. Úrad je orgánom štátnej správy, rozpočtovou organizáciou, ktorá od 1. októbra 2012 je začlenená do pôsobnosti Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky.

- ÚSŽZ zabezpečuje tvorbu, koordináciu a výkon štátnej politiky vo vzťahu k Slovákom žijúcim v zahraničí.
- ÚSŽZ podporuje udržiavanie a rozvoj jazykovej, kultúrnej a národnej identity Slovákov žijúcich v zahraničí a uchovávanie hodnôt kultúrneho dedičstva.
- ÚSŽZ zabezpečuje a koordinuje v rámci štátneho informačného systému dokumentačnú a zbierkotvornú činnosť o Slovákoch žijúcich v zahraničí.
- ÚSŽZ spolupracuje pri výkone svojej pôsobnosti s organizáciami združujúcimi Slovákov žijúcich v zahraničí, ako aj so Sloákmi žijúcimi v zahraničí.
- ÚSŽZ rozhoduje o vydaní Osvedčenia Slováka žijúceho v zahraničí a rozhoduje o poskytnutí finančnej dotácie na projekty krajských spolkov, organizácií i fyzických osôb, ktorými sa podporujú aktivity a spolupatričnosť slovenských národnostných menšín a komunit, národné povedomie, rozvoj slovenského jazyka, ako aj zachovávanie kultúrnych a duchovných hodnôt a dedičstva Slovákov žijúcich v zahraničí.

V súčasnosti ÚSŽZ eviduje Slovákov žijúcich vo viac ako 50 štátoch celého sveta.

Slovenská republika udržiava kontakty s vyše 200 krajskými spolkami, takmer 100 redakciami krajských novín, časopisov, rozhlasových a televíznych štúdií, internetových portálov a webových sídiel, s 200 krajskými divadlami a folklórnymi súborami, takmer 100 školami, s knižnicami a archívmi, múzeami a galériami.

**Úrad pre Slovákov
žijúcich v zahraničí**

Mnohí Slováci v zahraničí dosiahli svojou prácou
a aktivitami v rôznych oblastiach života svetový význam.

Osobnosti z radov Slovákov žijúcich v zahraničí sú súčasťou informácií
portálu www.slovenskezahranicie.sk

Podrobné informácie: www.uszz.sk

DNI SLOVENSKEHO ZAHRANIČIA

...sa v tomto roku uskutočnia v Česku a začnú sa v sobotu na Medzinárodnom festivale slovenského folklóru Jánošíkov dukát v Rožnově pod Radhoštěm. V nedeľu sa potom účastníci presunú do Prahy.

Toto podujatie organizuje už od roku 2007 Svetové združenie Slovákov v zahraničí každý rok v inej krajine, aby sa vrcholní predstavitelia slovenských spolkov a inštitúcií z rôznych krajín zoznámili na mieste so životom, úspechmi i problémami tej ktorej slovenskej komunity. Napokon, Svetové združenie Slovákov v zahraničí má pre takúto aktivitu ako strešná organizácia Slovákov vo svete jedinečné predpoklady – veď združuje stovku najvýznamnejších spolkov v 24 krajinách.

Dni slovenského zahraničia sa už uskutočnili v Maďarsku, Poľsku, na Ukrajine, v Srbsku a v trochu odlišnom aranžmáne v Izraeli. Česko, kde žije po USA druhá najväčšia slovenská komunita v zahraničí, najväčšia v Európe, je teda celkom prirodzene na rade.

Tridsiatke vrcholných predstaviteľov slovenského sveta by sme len ťažko vedeli predstaviť niečo výstavnejšie, reprezentatívnejšie a slovenskejšie ako Jánošíkov dukát!

Vladimír Skalský
predseda Svetového združenia Slovákov v zahraničí

Usporiadatelia

Obec Slovákov v Českej republike, Praha
Folklorní sdružení Púčik, Brno
Jánošíkov dukát, občanské sdružení, Brno
Svetové združenie Slovákov v zahraničí
Valašské muzeum v přírodě v Rožnově pod Radhoštěm

a

Úrad pre Slovákov žijúcich v zahraničí
Folklórna únia na Slovensku
Zlínský kraj
Město Rožnov pod Radhoštěm
Valašské království, s. r. o

Záštitu prevzali

1. místopředseda vlády České republiky Andrej Babiš
predseda Úradu pre Slovákov žijúcich v zahraničí Igor Furdík
hejtman Zlínského kraje Stanislav Mišák

Realizačný štáb festivalu

Riaditeľ festivalu:

Predseda prípravného výboru:

Marketing:

Public Relations:

Vlastimil Fabišik

Peter Lipták

Dušan Gelien

Ivana Fabišiková

Jánošíkov dukát, o. s.

Obec Slovákov v ČR, Praha

Praha

Jánošíkov dukát, o. s.

Organizačný štáb

Logistické zabezpečenie:

Peter Krescanko

Jánošíkov dukát, o. s.

Ubytovacia sekcia:

Jozef Piatnica

Martina Dobrovolná

ROS Kroměříž

Jánošíkov dukát, o. s.

Stravovacia sekcia:

Martina Dobrovolná

Jánošíkov dukát, o. s.

Ekonomická sekcia:

Martina Dobrovolná

Jánošíkov dukát, o. s.

Protokol a VIP:

Peter Lipták

Jana Liptáková

OS v ČR

OS v ČR

Starostlivosť o ľud. výrobcov:

Vlastimil Kuběnka

Jánošíkov dukát, o. s.

Spolupráca s mestom Rožnov p. R.:

Tomáš Gross

Město Rožnov p. R.

Spolupráca s VMP:

Jaroslava Kvapilová

VMP v Rožnově p. R.

Usporiadateľská služba:

Martin Steinhauser	Brno
Jaroslav Teplý	Brno
Milan Haris	Brno
Daniel Buček	Břest

Propagácia, dokumentácia, foto, video:

Ivana Fabišiková	Jánošíkov dukát, o. s.
Vlastimil Kuběnka	Jánošíkov dukát, o. s.
Svatopluk Kouřil	FoS Jánošík, Brno
Michal Opletal	Studio VEMORI, Ostrava

Zdravotná služba:

Zuzana Danišová	Brno
-----------------	------

Starostlivosť o súbory:

Kristýna Jánová	Valašské Meziříčí
Andrea Kocmanová	Brno
Pavel Okénka	Nová Lhota
Veronika Táborská	Brno
Magdaléna Tylová	Zlín
Michaela Vaňharová	Bystřice pod Hostýnem

Realizácia programov

Programový riaditeľ:

Dušan Gelien Praha

Autori programov a inšpicienti:

Vlastimil Fabišik	FoS Púčik Brno
Dušan Gelien	Praha
Ivana Fabišiková	FoS Púčik Brno
Drahomír Daloš	Lehota pri Nitre
Peter Krescanko	Zohor
Dan Rosenberg	Brno
Lucie Rosenbergová	Brno
Stanislava Zvarová	Klenovec
Dana Rusinová	Detva
Ján Matúška	Detva
Juraj Hurák	Brno
Peter Hrončiak	Zvolenská Slatina
Milan Hudák	Detva
Dagmar Valová	Orlová–Lutyně
Radka Ehrenbergerová	Chrudim

Moderátori:

Tomáš Gross	Rožnov pod Radhoštěm
Martin Kopor	Banská Bystrica
Ivana Fabišiková	Brno
Aleš Slanina	Brno
Marek Hurák	Brno

Javisková technika:

Bedřich Chuděj a kol.	Rožnov pod Radhoštěm
Zdeněk Havlíček	Brno
Pavel Mičunek	Rožnov pod Radhoštěm
Petr Bazel	Vsetín
Jan Vrbka	ND Brno

Festival podporili:

Partneri:

ZÁŽITKY BEZ BARIÉR

Jednou z hlavních priorit podporovaných **Nadací AGROFERT** je integrace hendikepovaných do pracovního procesu. Každoročně tak podporuje desítky chráněných dílen, které mohou zaměstnávat osoby se zdravotním postižením od vozíčkářů přes diabetiky, astmatiky nebo osoby po úrazech.

Jelikož nejen práce, ale i odpočinek jsou důležitou složkou života, podílí se nadace také na zpřístupňování kulturních, sportovních a jiných společenských akcí osobám se zdravotním postižením, zkráceně **Zážitky bez bariér**. Hlavní osou jsou hudební či divadelní festivaly, kde mohou vozíčkáři i jinak znevýhodnění návštěvníci zažít servis, který jim umožní užívat si zážitky plnými doušky. Důležitější je ovšem propojení „světa“ zdravých a postižených, a tak se v rámci MFSP Jánošíkov dukát zrodil i program nazvaný **PESNIČKY BEZ BARIÉR – Spievanie pre všetkých so všetkými**.

Mediální partneri:

• RÁDIO SLOVAKIA INTERNATIONAL

Textová a redakčná príprava: ©PhDr. Ivana Fabišiková

Použité podklady zúčastnených súborov

Návrh obálky: ©Lucie Jarošová

Foto: ©Svatopluk Kouřil, archív súborov a archív MFSF Jánošíkov dukát

Logo festivalu: ©Růžena Krčmařová

Design a tisk: ©TG TISK s.r.o., Lanškroun

Rok vydania: 2015

**Tešíme sa na stretnutie s Vami
na**

XVIII. ročníku

**MFSF
JÁNOŠÍKOV DUKÁT**

5. – 7. augusta 2016

